अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ नुसार विमा संचालनालयाच्या सेवेतील गट-अ, गट-ब (राजपत्रित), गट-क व गट-ड मधील पदावर शारीरीक दृष्ट्या अपंगांसाठी आरक्षण ठेवणे.

महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : विमासं १००६/प्र.क्र.६३/शासन हमी, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. दिनांक : १६ जुलै, २००८

वाचा :-

- १. अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ (१९९६ चा -१)
- २. शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि. एस.आर.व्ही १०९८/प्र.क्र.१२/१६ अ, दिनांक २ मे, १९९८.
- ३. शासन निर्णय क्रमांक : विमासं १००४/प्र.क्र.५/शासन हमी, दिनांक १७ डिसेंबर २००४.
- ४. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचे पत्र क्रः अपंग-२००६/प्र.क्र.५४३/सुधार-३, दिनांक २७ सप्टेंबर २००६.

शासन निर्णय:-

अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ (१९९६ चा क्रमांक १) हा अधिनियम, दिनांक ७ फेब्रुवारी, १९९६ पासून लागू झाला आहे. या अधिनियमाच्या अनुषंगाने शासनाने शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, दिनांक २ मे, १९९८ अन्वये शासन सेवेतील अंध, बिहरेपणा व अस्थिव्यंग या व्याधीनी ग्रस्त असलेल्या व्यक्तींसाठी सरळसेवा भरतीमध्ये आरक्षण ठेवण्याबाबतच्या सूचना सर्व प्रशासकीय विभागांना निर्गमित केले ल्या आहेत. त्यानुसार विमा संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते गट-ड मधील कोणत्या पदावर सरळसेवा भरतीसाठी आरक्षण ठेवावे व कोणती पदे आरक्षणातून वगळण्यात यावीत असा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. याबाबत तज्ञ समिती व तज्ञ समितीचे सदस्य डॉ.लहाने, अधिष्ठाता ग्रँट मेडिकल कॉलेज यांनी आरक्षणास दिलेल्या मान्यतेनुसार संदर्भाधीन दिनांक १७ डिसेंबर २००४ च्या शासन निर्णयान्वये आदेश निर्गमित करण्यात आलेले आहेत.मा. उच्च न्यायालयाने जनिहत याचिका क्रमांक १२९/२००३ मध्ये दिलेल्या आदेशानुसार पुनर्रचित तज्ञ समितीने दिनांक २६ सप्टेंबर २००६ रोजीच्या बैठकीत केलेल्या पुनर्विलोकनास अनुसरुन संदर्भाधीन दिनांक १७ डिसेंबर २००४ चा शासन निर्णय अधिक्रमित करून आता पुढील प्रमाणे सुधारित आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत:-

- २. अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ (१९९६ चा क्रमांक १) या अधिनियमातील कलम ३२ व ३३ लक्षात घेवून विमा संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते गट-ड मधील सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "अ" मधील संवर्गातील पदांसाठी अपंगत्वाचे प्रमाण किमान ४० टक्के असलेल्या अपंग व्यक्तींना ३ टक्के पर्यंत सरळसेवा भरतीमध्ये आरक्षण ठेवण्यात यावे.
 - ३. विहित भरती माध्यमांमार्फत नेमणूकीसाठी शिफारस प्राप्त झाल्यावर अशा उमेदवारास शारीरीक पात्रतेसंदर्भात संबंधित विषयाच्या तज्ञांचा समावेश असलेल्या वैद्यकीय मंडळाने प्रमाणित केल्यानंतरच खाली दर्शविलेले निकष विचारात घेवून शासन सेवेत सरळसेवा भरतीने नियुक्ती करण्यात यावी.
 - अ) संबंधित पदाच्या सेवा प्रवेश नियमाच्या तरतुदीनुसार अर्हताधारक असेल तर,
 - ब) त्या-त्या संवर्गातील पदांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या लक्षात घेवून त्याप्रमाणे वैद्यकीय मंडळाने सक्षम ठरविल्यास,
 - क) विमा संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते गट-ड संवर्गातील परिशिष्ट "अ" मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे अपंग व्यक्तीची प्रत्येकी १ टक्क्याप्रमाणे एकूण ३ टक्केपर्यंत सरळसेवा भरतीने आरक्षण ठेवून नियुक्ती करण्यात यावी. परंतु एकाकी पद असल्यास एकाकी पद असल्यामुळे आरक्षण लागू नाही.

- ४. अपंग व्यक्तींना शासकीय सेवेत नियुक्तीकरिता योग्य ठरिवलेल्या पदावर सरळसेवेने नियुक्ती देण्याबाबत शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक : एसआरव्ही-१०९९/प्र.क्र.३७/९९/१६-अ, दिनांक ४ मार्च, २००२ नुसार क्रमवार बिंदु नामावली व कार्यपध्दती विहित करण्यात आली आहे. तसेच सामान्य प्रशासन विभाग परिपत्रक क्रमांक अपंग-१००३/प्र.क.१२७/०३/१६-अ, दिनांक ६ मे, २००४ अन्वये हे बिंदु गटिनहाय आरक्षण ठेवण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.
- ५. सदरहु आदेश सामाजिक न्याय,सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग यांच्या क्र.: अपंग २००७/प्र.क्र.७४/सुधार-३, दिनांक १६ जून, २००८ च्या पत्रान्वये प्राप्त सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.Maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००८०७१७१२०८३८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संजय सु. गांगुर्डे) कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग

सहपत्र : परिशिष्ट "अ" प्रत,

> महालेखापाल-१, (लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखा परिक्षा), मुंबई, महालेखापाल-१, (लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखा परिक्षा), नागपूर, मा राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई, मा मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई, मा उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई, स्वीय सहायक, मा.मंत्री (वित्त व नियोजन), मंत्रालय, मुंबई, स्वीय सहायक, मा राज्यमंत्री (वित्त), मंत्रालय, मुंबई, स्वीय सहायक, प्रधान सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई, स्वीय सहायक, सचिव (ले. व को.), मंत्रालय, मुंबई, प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा,उच्च न्यायालय,मुंबई प्रबंधक, अपिल शाखा,उच्च न्यायालय,मुंबइ अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई , निवासी लेखा परिक्षक अधिकारी, मुंबई, सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई सामान्य प्रशासन विभाग, कार्यासन १६ अ, मंत्रालय, मुंबई, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व विशष सहाय्य विभाग, मंत्रालय,मुंबई संचालक, विमा संचालनालय, बांद्रा (पूर्व), मुंबई, प्रशा - १ वित्त विभाग सेवा योजन संचालनालय, मुंबई, निवड नस्ती (शासन हमी)

वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : विमासं १००६/प्र.क्र.६३/शासन हमी, दिनांक : १६ जुलै, २००८ चे सहपत्र.

परिशिष्ट "अ"

विमा संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-अ, गट-ब (राजपत्रित), गट-ब (अराजपत्रित), गट-क व गट-ड मध्ये सरळसेवा भरतीने नियुक्ती करण्यासाठी अपंग व्यक्तीसाठी शारीरीक पात्रतेचे निकष .

अ.	पद	अंध/अल्पदृष्टी	मुकबधीर/कर्ण	अस्थीव्यंग
क्र.			बधीर	
3	विमा संचालक	B/P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
२	सह विमा संचालक	P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
3	उप विमा संचालक	P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
8	सहायक विमा संचालक	P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
ب	कनिष्ठ तांत्रिक अधिकारी	P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
ξ	लघु लेखक (उच्च श्रेणी)	P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
v	निरीक्षक (दावे)	P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
6	विमा हप्ता वसुली निरीक्षक	P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
3	तांत्रिक सहायक	P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
30	रोखपाल	P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
33	लेखा लिपिक/ लिपिक	P.B. पात्र	P.D. पात्र	B.L. पात्र
35	मुख्य टंकलेखक	P.B. पात्र	D. पात्र	O.L. पात्र
33	लिपिक टंकलेखक	P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
38	वाहन चालक	अपात्र	अपात्र	अपात्र
313	दप्तरी	P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
१६	नाईक	P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र
30	झेरॉक्स यंत्रचालक	, P.B. पात्र	P.D. पात्र	O.L. पात्र

P.B. - Partial Blind,

P.D.- Partial Deaf,

O.L.- One leg affected,

B.L.-Both leg affected,

D. -Total deaf,